

FÓIĂ ENCICLOPEDICĂ LITERARĂ, *** APARE IN FIECARE LUNĂ DE DOUE-ORI

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria 12 coróne
Pentru România și străinătate . . . 17 franci

PROPRIETAR ȘI REDACTOR:

IOAN BACIU
preot.

Prețul inserțiunilor:

Pentru publicațiunile de 3 or ce conțin cam 150 cuvinte 6 cor.: 200 cuvinte 8 cor. și mai sus 10 coróne

Un suflet pocăit.

— Novela. —

V.

Voi, cari n'ați iubit nici-odată, decumva esistați astfel de ființe, voi, cari n'ați simțit fiorul ce sgudue internul celui ce iubesc, voi cari nepăsători a-ți trecut prin viață și n'ați întâlnit un zimbet deosebit de dulce, un vis argintiu deosebit de delectant, o lacrimă deosebit de limpede, cu un cuvânt voi, cari n'ați întâlnit ființa pentru care v'ați fi dat bucuros viața chiar, voi nu ve-ți înțelege ce simția Zoe.

Dar voi, cari a-ți plâns de v'ați udat perina voastră cu lacrimi, voi, cari a-ți tresăltat sub focul isvorit din doue lumini senine, ce le numim: ochi iubiti, voi, cari a-ți simțit că ve topiți, că ve nimiciti de fericire la auđul glasului sfânt, ce v'a ȃis: te iubesc! Voi, singuri voi ve-ți ști aprecia și escuza durerile Zoei.

Cine iubesc așa cum Zoe iubea, e sub pedeapsa lui D-ȃeu... Da, și D-ȃeu dă astfel de pedepse.

Nu căutați în caracterul Zoei ceva putred, scârbos și urit, că nu ve-ți afla!

De ce a-ți și căuta?

Mintea îi spunea se fie cum trebuie, inima îi șoptea datorințele cătră soț, dar este ceva în om ce e mai puternic decât totul, este ceva în noi ce e ca un torent de munte prăvălit peste stânci și holovanți, repescă totul cu sine; și acest *ceva* e simțământul sub jugul căruia suspinăm, care dacă te-a cuprins odată nu mai admite rezistență, acest simțământ e: amorul.

Scrieți multe cărți morale voi luminători ai omenimei, că bine faceți! Pe urmele voștre va răsări un neam de ómeni cinștiți, cari vor binecuvânta memoria voastră.

Nu scrieți în contra amorului, că înzădar munciți, înzădar as- dați.

Căci e de neesplicat, cum tóte le mai póte omul învinge, dar acest simțământ vehement din ce doresci a-l sufoca din ce te arde și mistuesce mai cumplit.

S'au dóră nu e așa?!

O! câte jertfe cere cel mai dulce simțământ!!

Ziua dorită de Zoe sosi.

Generalul și Melania plecau se-și cerceteze sora și mătușa, pe buna d-nă Ludovica.

Singuri o ȃi întrégă!!!

— Cea mai fericită ȃi a vieții gâdea Zoe.

— ȃiua în care încă-odată, am se redau pe Zoe la D-ȃeu gâdea Silviu.

...Și cum prânzeau ambii față în față Zoe îl privi lung. Erau numai amândoi.

— Spunemi, d-le Silviu, gândita-i d-ta vre-odată la mine, cât ai fost în străinătate.

— Nu te înțeleg d-nă, răspunse Silviu, adecă mai bine ȃis te rog es-

plică-te, ce vrei se-ți răspund?

— Da, nu mă înțelegi, dar eu vreau se mă înțelegi! și mă înțelegi, dar te faci că nu mă înțelegi. Se mă esplic dar. O! eu

Ioan Lăȃdat.

am curajul spre a o face acésta! Cine suferă ce eu sufer, e capabil de orî ce! Auđi d-ta d-le Silviu! Auđi-mé și mé înțelege, că-i lămurit ce-ți spun acum: Eu te iubesc! Și nu-s de vină, căci predomnită sum de acest simțemént fără voia mea; dar te iubesc cu tótă puterea unuî suflet de femeică și ți-o dechiar, că acest amor mé va omori.

Sum sigură, că și d-ta mé iubesci, dar ești bărbat, ești nobil și mare, ești puternic, nu ca mine și tacî, și înecî în suflet o patimă care te mistuesce deși nu cu acelaș efect, dar cu aceeași putere ca și pe mine.

Silviu simți că i-se móie picioarele și i-se întunecă dinaintea ochilor. S'au fost sculat améndoî și stau față în față în mijlocul salonașului.

Ochiî Zoei ardeau cu foc, iar el desmetecindu-se puțin, o sorbea cu privirea.

— Auđi d-ta, mé poți înțelege, că vorbesc respicat. Patru ani am chibzuit cuvént de cuvént ce se-ți spun și acuma nu știu nimic, decât se-ți mai repet, că te iubesc, și se adaug că's o miserabilă, carea cu gândul și-a prihănit soțul, și-a călcat în picioare datorințele, căci am slăvit în taină ființa ce n'aveam drept se slăvesc și acea ființă erai d-ta.

Ce-mî răspunđi?... Aștept!

...Și Zoe îi stătea în față rumenă și mândră, plină de patimă și poesiă.

Ispita era grósnică!

El care o iubea de mult. Care și-ar fi dat viața pentru a o vedea fericită. El, care patru ani a plâns pentru ea, o vede ađi în fața sa, oferindu-i o dragoste arđetóre, stăpănită fiind de amor și patimă.

Simția că i-se rumpe ceva în piept, simția cum se sfirșese încetul cu încetul și sdrobit, nimic mai mult strigă decât vorbi:

— Da, te-am iubit și te inbese cum nimenea nicî-odată mai ferbinte n'a putut iubi, dar ceea ce regret mai mult în lume e, că am ajuns de ți-am mărturisit'o acésta. Inima mea arde în acelaș foc ca și a d-tale d-nă, dar acest amor e un păcat.

Găndesce-te la soț, găndesce-te la d-ta insați și găndesce-te... mai cu sémă te găndesce la D-đeu! Ești d-ta vrednică de o dragoste sfântă cum a fost și este a mea, dacă-ți calcî datorințele de soție? Și vrednic aș fi eu de pătimașa d-tale dragoste, când mi-aș batjacori un pretin?...

Da, te iubesc!... dar voiu muri cu dorul iubirii tale. D-đeu pe care-l rog și ador se ne fie în ajutor!

Un suspin lung și isbucni din sinul nefericitei Zoe, apoi neună de durere, neștiind ce face se aruncă în grumađii lui Silviu, îi prinse capul întră mână și-l privi lung-lung, apoi ca un om ce în primejdie de a muri de sete, găsesce isvorul curat și își móie buzele în el cu nesaț, așa ea își lipi buzele ei de ale lui lung-lung... Și când Silviu se desmeteci, Zoe căduse deja grămadă la aiciórele lui.

Sermană Zoe!... Ți-ai sdrobit inima!!

* * *

Adénc întristat stă soțul Zoei la un căpătăiu de pat și Melania la altul privind pe bolnavă. Din mijlocul odăii Silviu o privi cu durere.

— Iubite Flaviu, đice lui Zoe, sum bolnavă de mult... de ieri înse mi-s'a facut mai rău. M'a lovit așa de-odată, așa e d-le Silviu?...

— Da, așa e, răspunde deprimat Silviu.

— Așa spun țăraniî, că la fiecare om „i-e scris“ cât se trăiască și cât se pătimescă. Eu până eram rea trăiam și-mî era bine, dacă m'am făcut bună, mi-a fost mai rău.

— Așa e d-le Silviu?

— D-đeu pe care-l iubesc pe acela îl cértă, răspunse Silviu trist. —

— Bine... Mé simțesc fôrte rău. Cunósce-se pe mine Melanie? Urită-s tare?

A sosit medicul, se auđi glasul unui servitor.

— Se între străgă generalul.

— Și a intrat medicul. I-a pipăit pulsul, a privit'o lung și s'a mirat. Și după prescrierea medicinei când generalul îl petrecea đise: e ceva deosebit aici la mijloc. Dómna a trecut prin vre-o puternică emoțiune, care i-a sguduit tótă constituția. Am puțină speranța... de tot puțină.

Lui Flaviu i-se umplură ochiî de lacrémî.

— I-am prescriș medicină dar fără de folos. Aici numai D-đeu póte ajuta.

Atuncî ca răspunș la vorbele doctorului se auđi din casă glasul debil al Zoei carea đicea: „Imî trebuie preot!“ Și a venit preotul. „Suflet pocăit,“ inimă înfrântă D-đeu nu le urgisesc. Ateista de odinióră era redată ceriului și D-đeu îi era îndurător, căci după depártarea preotului ea remasă așa de liniștită, așa de senină.

Fericit cine se odihnesce în D-đeu!

Fericit „sufletul pocăit!“

În dimineța urmátóre Zoe era mai palidă și mai sfirșită. A chemat pe Flaviul ei, și pe Melania. S'a dorit în balcon de unde se vedea răsărirea sórelui. Pentru ca se o póta duce chemară și pe Silviu.

Aședată în un fotel, ea privea în depártare. Ochiî ei, frumoșii ei ochi, se perdeau în nemărginirea ceriului.

— Óre reintélninevom noi muritorii dincolo d-le Silviu?

— La tot casul d-nă... deși sper că până atuncî vom mai conveni și pe pământ.

— Orî cât de târđiu, numai de ne-am întélni șopti Zoe.

Lui Silviu i-se rumpea inima de durere.

— Eu am omorit'o se gándea el. Am luptat direct în contra curentului... și curentul era grandios. Unde se-mi aflu mângăiere D-đeule?... Ce se mé fac scotea Silviu?

— Veđi iubită Melanie, adă-mî requisite de scris. Vreau se-mî scriu „testamentul.“

— Melania se depártă pecând generalul đicea: Ce umbli tu cu testament, dóră tu nu ne părăsesci, nu ești tu chiar așa de slabă!

— Nu-s slabă d-le Silviu?

— Nu.

— Bine, dar totuși dați-mi requisite.

— Melania sosi, îi puse după pofta ei, măsuța dinainte și Zoe începú a scrie. Nimenea nu o conturba. Nicî o lacrimă ochiî ei nu varsă.

Când scrisóra fu gata o sigilă și predete generalului cu cuvintele:

— Ține iubite soțule, că ai fost și ești mai tare ca mine între tóte împrejurările. Iartă-mé dacă slabă am fost. Că slabă am putut fi dar necinstită nicî-odată.

— Așa e d-le Silviu?

— Așa.

— Bine.

Sórele strălucia în tótă pompa sa. Zoe începú mai mult a șopti decât a vorbi:

— Ce bine-i de fericitî! De ómenii carî înțeleg rostul vieții și au noroc... Așa e d-le Silviu, că fără noroc nu e nimic??... Io am avut noroc și uite tot is fără noroc. Melanie, vino încóce... că tu n'ai avut noroc și totuși poți avea noroc... Așa-i d-le Silviu?

Așa-i d-nă! Dar nu vė obosiți, că vorba multă vė strică.

— Mie nu-mî mai póte strica nimic și chiar de miar strica, tot trebuie se fac o constatare. Vėd... da, vėd că espiez păcatele tineretei mele. Pe atuncî eram nemilostivă și ateistă. Nefericit cel ce se scólă în contra lui D-đeu! D-đeu e puternic. E puternic, e mai mare... și e părinte îndurător... A đis odată mama, când nu primisem pe Melania în casă: Zoe va espia ea, abună sémă... va... espia... tot ce... păcătuesee ađi...

Dumneđeule!... cred că am espia!... Cred că am satisfăcut dreptății tale... Penitınța-ți implóră primirea întru ale tale... Primesce-mé Dómne!...

Primesce zdrobitul și pocăitul meu suflet!!

— Acum duceți-mă în casă!...

Zoe fu așezată în pat, cu fața spre părete precum a poftit.

Dar când Silviu o aședă pe perină, ea îi întinse mâna, mâna ei albă și fină. Din acea se strecură în mâna lui Silviu o hârtie.

— Cetesce-o, șopti ea cu glasul omului ce mîre.

Și cu fața spre părete a murit...

După cosciugul Zoei plângea mama-sa strigând: Am știut eu că nu pôte trăi.

Soțul dicea: mă mir cum a putut muri așa curund, din sănătăsă ce era mai înainte și-și plângea fericirea pierdută.

Melania se ruga de umbra Zoei se o ierte, că a presupus cândva că Zoe ar iubi pe Silviu.

Iar Silviu mergea năuc după carul funebral. Nu gândea nimic... Și dōmne amaru-i când nu mai po, i gândi nimic!!

Dar crucea s'a înfipt pe prōspetul mormēt, când ōmenit se depărtau de locul de jele alții povestind, alții rīdēnd, cum e obiceiul, atunci porni isvorul lacrimilor lui Silviu și plânse după o fericire visată pururea și negustată nici-odată, și plânse o viață nimicită de o patimă neiertată, teribilă... și-și plânse cea mai sfântă parte a sufletului seu.

Ah! ar fi putut se fie și altmintrelea, dar a fost așa!

În ziua următoare generalul Flaviu cu ochii plini de lacrimi ceti testamentul soției sale Zoe:

Ultima mea voință e: dicea testamentul, că, dacă bunul meu soț nu se mai căsătorește, totă averea mea se rămână Melaniei, dar numai sub condițiunea, dacă va deveni soția d-lui Silviu Dorotescu.

La caz când soțul meu se căsătorește, va primi jumătate din averea mea și numai jumătate rămâne Melaniei, dar tot sub condițiunea de mai sus. După mōrtea soțului meu, chiar și dacă s'ar căsători, averea mea trece la Melania întregă.

Dacă Melania nu devine soția d-lui Silviu Dorotescu, atunci primesce a 4-a parte din averea mea, iar restul după mōrtea și a soțului meu și a mamei mele să se împartă sēracilor din com. noastră, prin Episcopul meu.

Melaniei îi credințez pe dulcea mea mamă, pe carea o rog se mă ierte dacă de mult... de mult i-am greșit.

...Și ce se-ți dīe ție o! Flaviu! scumpul și vecinicul meu pretin?... Dacă m'ai iubit iartă-mē!!

D-țeu să se indure la sufletul meu pocăit!... Amin.

Zoe M.

Sermanul Flaviu a cetit testamentul și cu lacrimile în ochi eşlamă:

— Cine te-ar mai putea înlocui pe tine? de mai puteai încă admite o a II-a căsătorie a mea? Iar Silviu ce sta lângă pretinul

seu, rēspunse ca un eho cuvintelor generalului: Cine ar mai putea avea în lume înaltul ei caracter?!...

* * *

Târđiu sēra după inmormēntare, Silviu în odaia sa cetea și-rele scrise de Zoe pe hârtia ce-i dase în cēsul mōrții.

Iată conținutul:

„Mē duc și nu te mai vēd. Nu-mī pare rēu după lume, nu-mī pare nici după tine; n'am dreptul se-mī pară rēu.

Dar când știu acestea, simțesc un regret fără margini, după viața ce ar fi putut se fie altcum de cum a fost.

Păstrēzā-mī suvenīrea, căci am rēmas și mor cinstită. Tu o ști bine. Asta e o mare mângāiere pentru mine în cēsul mōrții mele... Meritul e însc al teu, care te-ai știut stāpāni, îți mulțemesec!

Un minut în viață, am stat cu norocul față în față... și n'am știut alge.

D-țeu a voit așa. Căci e drept și eu nu-l recunoscem odată.

Dacă mi-ai păstrat simpatia și dincolo de mormēt, dacă m'ai stimat cât de puțin, ascultă rugarea mea din urmă: „Fii soțul Melaniei, carea te iubesc cu aceeași inimă, deși pôte nu chiar eu aceea patimă cum te-am iubit eu... Adio!“

Zoe.

Acēsta era erumperea unui suflet de pe pragul veciniciē!

* * *

De atunci au trecut opt ani încheiați. Cine merge prin Rotunda lângă castelul generalului Flaviu, vede o biserică pomposă.

Lângă altar un mormēt... mormētul Zoei. Două fetițe drăgilase, duc oluri de flori și le aședă în prējma mormētului, așteptând pe mama lor, pe Melania se vină se le așede pe mormēt. În sfirșit sosesc Melania cu soțul seu, cu Silviu, care e preot în locul tatălui seu în Rotunda.

Fericirea pare că planează peste acest sat. Biserica e edificată de generalul, care sosesc și el la mormēt, un om alb ca

neaua, cu mama Zoei, ea bēțāna Ludovica ca se vadă mormētul așa de scump lor tuturor.

Din mai multe familii un mormēt a făcut una. Dar acel mormēt conține inima veciniciē a unei sfinte, bune... dar nefericite.

S'o lāsām se dōmā... E așa de dulce somnul când obosit ești de viață.

E așa de dulce somnul „sufletului.“

M.-Gheja, 11 Maia 1892.

G. Simu.

(Fine.)

Micul lăutar.

Esposiția dela Paris.

Paris Iunie 20.

Căldura este nesuferibilă, ea e stăpânul esposiției universale. E deci lucru foarte natural dacă refugiat de razele arzătoare ale sórelui vë comunic câte ceva din lumea mare a orașului Paris și încă despre „Le Monde souterraine“ a aceluia.

Ei, ce-i mai natural ca aceea, dacă e cald pre pământ, ne băgăm *sub* pământ.

Dacă ne frige sórele, cercăm umbră, dacă ne e cald, cercăm rēcóre și aceea o găsim in Paris numai *sub* pământ!

Un coridor lung ne conduce in „lumea suterană“. Lumina zilei devine paș de paș slabă până dispăre total și noi ne găsim in un labirint formal, a cărui cărări se crucează și succese neconținut. lumina zilei deja întocmită cu nenumerate lampe electrice.

Și óre nu mai pentru a ne rēcóri s'au construit aceste catacombe, cari la prima vedere ne par ca nescări peșceri făcute de însași natură! nici decât.

Nimic mai interesant pe lume decât a ști: cum sa născut ómenimea. Nimic mai interesant decât a vedea cu ochi cum sa format locașul nostru stabil: pământul.

Da. Formațiunea pământului acest proces misterios ni-së presintă aici inaintea ochilor.

„Lava ferbëndă incede aici cólea a-së întepeni, a së solidifica; ici cólea mai erumpe din câte o crepătură vaporul ferbinte, gazurile inflăcărare se ridică împreună cu fumul gros cătră ceriul in norat de unde ne orbesc fulgere și de unde ici cólea cade câte o plóie torențială; lăsând din când in când a vedea un sóre fără formă, o lună inflăcărata.

In o peșteră (mină de aramă) vedem pre vechii Phoenicieni scoțind arama din sínul pământului. Un lucrător cade sub grelele lovituri de biciu ale păzitoriului; altul së ivêște din tavernă, al treilea gârbovit de povóra ce pórtă in spatele sale dispăre pre o potecă.

In alt loc vedem minele de plumb și încă așa pre cum erau ele prin suta a șesësprezecea, cu uneltele și mașinele cari së întrebunțau atunci.

In altă parte ni-së presintă diferitele moduri de înmormântare la străbunii ómenimei. aici vedem statua unui Egyptian de frunte și a soției sale chiar așa cum sa găsit in străvechiul necropol de Memphis. Păreți albi ai acestei secțiune sunt coperiți cu picturi, sculpturi și desemne cari ne presintă șcene din viața defunctului.

Precând in partea grecească găsim un lux orbitoriu in partea Romană, in catacombele Romei ne inpresionează mult simplicitatea

ce domnește in aceste. O cameră etruscă ne arată că apartinătorii acestui neam erau cu foarte multă atențiune față de cei defuncti, ceea-ce së póte vedea din grija in adevăr artistică cu care sunt impodobite sicriile de pre acel timp.

Trecând prin o antișambă menținută in stil gotic ne găsim in adevărul loc mortuar al unei familie, unde repausează in eternitate tatăl, fiul și ficia.

Abia părăsim acest loc trist, o grupă de flori tropice aranjate cu gust artistic, câteva divane de plúche cari ne invită a odichni puțin ne readuc la realitate, ne tresesc din meditațiune și ne arată inscripțiunea modernă: „Parisul in perioada de gyps“. Și in adevăr, un animal care seamănă mult cu tapirul in mijlocul plantelor tropice ne spune că óre când a trăit și el decí azi numai urmele i-au rēmas. Altă grupă ne arată un cerb uriaș, mai încolo vedem un lac din perioada cărbunelui in mijlocul căruia së scurge incetinel un pērauaș format de muschiu și plante din cari cu timpul së formasē cărbunele.

Mai interesantă e prima pasere de pre pământ. un intermediariu între reptile și paseri, O pasere, care are dinți, are patru picioré și samănă mult cu liliacul, dar corpul i-e acoperit cu fulgi și pene.

La proxima întorsătură de drum șcena së schimbă total și ne găsim in un schit de lângă marea mórtă. Un călugăr bătrîn stă pe pragul pescerei sale scobite in stâncă și caută 'n vale cătră puternicul clastru ce së vede acolo. O vadră, acățată de capătul unei funie së află lângă el; mijlocul prin care i trimit locuitorii milostivi câte ceva de mâncat. Mai in colo găsim peștera albastră dela capri, a cărei păreți albi și unicul stilp din mijlocul strălucesc in o lumină feerică albastră. Mai la o parte së aruncă cu vehemenție un cataract și formează la pólele prăpastiei un loc care dispăre printre petrele peșterelor in pământ. De sus atárnă stalagmite până aprópe pe pământ. O punte îngustă de lemn ne inlesnește trecerea preste lac și ne conduce la pagodele suterene Anam, in a carei boltituri sunt postati diferiți idoli, într'auriți! Plante de diferite soiuri maimuțe ascunse ici și cólea fac întreg aranjamentul original și plăcut.

* * *

Atât, despre „lumea suterană“, mai târziu vë mai comunic câte una-alta din „lumea albă“. Până atunci, salutări din Francia.

Ráportorul.

Și mai și că nu-s poet!

*Înzădar î-m sfărîm capul
Glume se măi scot din el,
Lucrul merge prea a lene
Prea de tot încetinel.*

*Mnlte-am încercat a scrie
Și nimic nu am sfîrșit,..
Înzădar e ori ce trudă
Glumile s'au isprăvit.*

*Și'ncă nu-î sfîrșită fóia,
Măi lipsește mult din ea!
Ved un gol de multe șire
Și nu am cu ce-l împlea,*

*Uit' a și sosit băiatul
Că să-mă ceară manuscris.
Căci p'acuma, vai de mine
Eu cincî strofe î-am promis.*

— *Stăi băiete înc'o leacă...
Lucrul merge cam încet...
Am sfîrșit! Na-ți poezia
Și măi și că nu's poet!*

I. I. Sciopu

Principia de viață a împăratului Marc Aureliu.

Împăratul roman Marc Aureliu, supranumit de contemporanii săi „filosoful pe tron.” s'a născut în Roma la 125 ante Chr. Tatăl său a fost senatorul Annius Verus, după moartea căruia Marc Aureliu a fost crescut în casa moșului său și aci învăța a-l cunoaște și a-l iubi Adrian împăratele într-o măsură, încât condiționa succesorului său Antoniu Piu, ca se adopteze pe Marc Aureliu de fiu al său.

Marc Aureliu se căsătorise cu Faustina, fiica lui Antoniu Piu, și socrul său în 138 ante Chr. îl făcu coregent. Ambii împărați-coregenți au trăit timp foarte îndelungat în cea mai nobilă armonie, conlucrând ambi pentru binele poporului; înse murind Antoniu Piu și rămânând Marc Aureliu singur domnitor și primind mai târziu de coregent pe vărul său Luciu Verus, au urmat timpuri neliniștite și viforose, cărî cu puțină întrerupere au ținut până la moarte. Bolele infectătoare și alte nevoi deosebite au făcut mult necaz imperiului; la aceste s'au mai adăugat și războaiele din Britania, Hispania, Germania și Egipt. Apoi a trebuit să se poarte războaie lungi cu Parții, Marcomanii etc.

din care ce e drept a reușit învingător, dar și puterea lui de viață a început să fie atacată în urma oboselelor de tot război, și așa muri la 180 a. Chr. cu ocaziunea unei expediții de război.

La moartea lui tot imperiul îmbracă doliu; și cu drept, că istoria cunoaște puțin împărați, cărora asemenea lui pătrunși de un suflet nobil, se le fie jucat la inimă împlinirea datorințelor așa de mult.

Încă în fragedai etate a avut instructori excelenți, precum pe Rusticus, Apoloniu, Sextus etc. cărî în totă viața s'a arătat mulțamitor. În totă viața s'a ninsuit spre cărarea înțelepciunii și a virtuții, ceea-ce se vede din notițele lui, purtate în formă de diuarniu regulat, chiar și în mijlocul grijilor celor grele de domnitor, și încă și în expedițiunile războinice.

Cugetele și ideile lui sunt așa de pătrunse de principii creștinesci, încât acele ar merita loc și în scrierile s. s. părinți. De aceea nu e mirare, dacă s. Augustin recomandă fiecărui creștin ca se urmeze viața acestui împărat păgân, deși nu a cunoscut învățăturile creștine, ba încă de creștin și pe inimi a statului i-a prezentat.

Notițele acestui împărat, conțin aforisme, tipuri momentane etc. despre dispoziția sufletului! Iacă o parte din ele:

I.

„Moșul meu Verus mi-a fost prototipul în blândea și în moderațiune; despre tatăl meu vorbim cu laude, că a avut un caracter foarte bărbătesc și modest, în ce eu pe el l'am urmat.

Mama mea a strălucit în blândea și binefaceri înaintea mea; și eu nu m'am rușinat a fi asemenea, ca așa se nu fac rău, dar nici se nu cuget la rău și se trăiesc ca și densa simplu și moderat.

Crescătorul meu m'a învățat, se suport fără murmur ostenelele, se mă îndestulesc cu puțin, se lucru singur și se nu mă amestec în afacerile altuia.

Rusticus, învățătorul, m'a învățat ca tot-deuna se mă ninsuesc pentru formarea și îndreptarea caracterului meu. Ea și acel sfat mi-a dat, că tot-deuna se fiu gata spre a ierta îndată ce ași observa, că cel ce m'a ofensat, arată prin vorbă, ori prin puiare că voiesce a fi împecat cu mine. Tot el m'a învățat ca se port mare grijă că se cetesc și se nu fiu superficial în cele ce cetesc.

Apoloniu m'a învățat, ca se ascult numai de mințea sănătoasă fără șovăire și că în durerile cele mai mari încă se-mi păstrează liniștea sufletului.

Sixtus a fost pentru mine prototipul bunei-voințe și a filantropiei; el m'a învățat să trăiesc natural, și într-o adevăr deladensul am și învățat acele datorințe, cărî obligă într-o formă pe fiecare, ca membru singuratic a universului. El m'a învățat, că cum se fie ori carele față de slăbiciunile altuia.

Dela Alesandru, discipulul lui Plato, am învățat, că nici-când se nu dic fără de lipsă că: „*mi am timp*,” dacă e vorba se ajut pe amicul meu.

Dela Severus, învățai a fi binetăcător și darnic și se spun fără șovăire ori cui adevărul în față. Predomnesce-te pe tine însuși, imi dicea Maximus, și în bole și nenorociri fi tare, cerend a-ți păstra embițiunea tot în o formă, însoțind acesteia plăcerea și demnitatea, și-ți eșecută afacerile fără de ură.

Părintele meu crescător a fost totdeuna blând și neînfrunt în eșecutarea planurilor sale, eșecutându-le înse numai după o îndelungată cugetare. El a desprețuit lauda deșertă, a iubit lucrul și perseveranța și a folosit bunurile pământesci corect, spre a-i face viață tignită. De trup nu s'a îngrijit, ca cel ce numai vrea a fi frumos, dar nici nu l'a neglas, așa încât numai la acesta are a mulțami că numai foarte rar a folosit medicul.

II.

„În puterea ta stă, că cursul vieții se-ți fie fericit, dacă vei urma calea adevărată și dacă vei

judeca și lucra corect.

Prin urmare la ce se ne îndreptăm toate cugetările noastre? La acesta, adecă: la cugete drepte, la fapte pentru folosul public și la acea promisiune firmă, că ori ce se va întâmpla, vom suferi cu paciință. Ori ce lucru lucră cu judecată și aceea ce trebuie se faci, fă cu zel, putere și curaj. De vei face acesta, îți va fi viața fericită și nimic nu te va putea împedea la acesta. Lucră mereu în internul tău, în acest isvor a binelui nemișorabil și sapă neîncetat în el!

Contemplă-te și te retrage în tine însuși! Sufletul nostru are însușirea, că află veselie în facerea binelui și și îndestulare, Ori și unde s'ar retrage omul: la sate, la țermuri mării, între munți, nicăiri nu va afla adăpost așa liniștit, ca în sufletul său.

Sufletul atunci e vesel, când îl dedăm ca se nu fie avisat la ajutorul străin. Se stăm drept și se nu ne rădăm pre nime! Ori-ce lucru așa se-l primesci ca cum ar fi cel din urmă din viața ta. Folosesc presintele și-ți adă aminte de ora ta de pe urmă. E nebunie a ne îngreuna viața cu fapte fără nici un scop. Nici

Inmormântarea lui Avram Iancu.

un lucru se nu-l faci ca pe găcite! Vocațiunea vieții (chemarea vieții) tale, ce ai deprins-o și învățat-o, adevărat slujba ta se-ți fie plăcută și se o păstrezi aceea!

Când omul ar lăsa aceea ce nu i de lipsă în vorbele și în faptele sale, atunci s'ar întrece mai mult timp și ar avea mai puțină neliniște, dar nu numai faptele cele de nimica trebuie încunjurate, ci și cugetele de ore-ce acestea sunt- cauza faptelor netrebnice. Grija, ce o dăm unui lucru, se fie amăsurată și proporționată cu însemnătatea aceluia.

Mergi pururea pe calea cea mai scurtă! calea scurtă e și cea mai naturală; acesta atât însemnă, că: în vorbele noastre, ca și în faptele noastre, se urmărește minții noastre; acesta procedura ne scapă de mii de cugete și de lupte, de scăderi și vanități.

Depărtază din cugetele tale tot ce e stricacios, curios și viclean și te dedă a-ți însuși gândiri de acelea, cari fără de rușine le poți exprima când te-ar întreba despre acele.

Nu pofti nici-când aceea, ce trebuie se ții în ascuns. Și de este cineva, care se mă convingă de necorectitatea cugetelor ori a faptelor mele, atunci numai decât sum bucuros a face altcum. Ce e drept eu cerc numai dreptatea și adevărul acela, care nu a fost nimănui spre daună. Din contră acela, carele perseveră în rețetăcirile și nesciința sa, de sigur greșese.

Te dedă a îndeplini și lucruri de acelea, în cari mai înainte ai dubitat, că și mâna stângă deși din cauza că nu-i exercitată, e mai nedepinsă, dar cu atât prinde mai cu forță frâul.

Ori ce lucru îl îndeplinește cu acea nisuință ca se fi bun; și precum poftesci la finea vieții tale se fi făcut, deja de acum te nusesce a vieții.

III.

Cât timp câștigă acela, care se uită numai la ceea ce însuși face, firește se facă și lucre bine și drept, și așa se nu se uite, că ce face deapropoie lui.

De câte ori te vei scandaliza de alții, tu îți revină în ori și te examinează, că ore tu ce defecte ai, pentru că îndată ce vei face asta, te va părăsi mânia și ciuda.

Dacă cineva greșese, îndreptă-l cu iubire și bună-voință și cu blândeță îi arată erorile. Și dacă greșese cineva, aceea e spre dauna lui, se poate că greșela nici se nu fi provenit dela el.

Ca se putem judeca drept, trebuie se posedem multă știință. Ca principiu fundamental se ai și se știți, cumcă ființele raționale sunt pe lume pentru bunăstarea reciprocă și cumcă e o parte a dreptății de a fi la olaltă; câți au murit și sunt prav, fără a fi avut folos din inimizția, suspiciune sau din ură.

Adăți aminte, că și tu și poți și inamicul tău veți muri doră în scurt timp, și omenirea îndată va da uitare și numele vóstre Mijlocul cel mai bun de a-ți resbuna asupra cuiva este, de a nu plăti rău pentru rău.

Se întâmplă uneori la gimnastică ori alte jocuri, de te spăria lovesce sau te împinge cineva și acesta de sigur nu i vom putea ascrie de rea voință, ca și când respectivul ar fi atentat la viața noastră ei cu nepăsare îl ferim sau evităm pe unul ca acela. Chiar așa se întâmplă cu omul în deosebitele relațiuni de viață și multe trebuie evitate, pentru că îți stă în voia de a te feri de anumiți oameni fără a te mânie ori a-i suspicioana.

De ți-se întâmplă, că în acele împrejurări grele se fi neliniștit, caută a-ți recăștiga stăpânirea pentru tine. Nu te lăsa conturbat în îndătinata ta liniște și îndată vei fi domnul situațiunii, cum se va restitui echilibrul sufletului tău.

Și dacă te superi ori mâni așa de tare, cugetă că viața e scurtă și totți vom ajunge în mormânt.

Iu lume nu se întâmplă cu omul nimic, ce nu ar fi în stare a suporta. Sórtea direge jurstările de viață spre folosul nostru. Se primim toate ca o medicină ordinară de medic. Multe medicini sunt amare și totuși bucuros le luăm, fiindcă speranța de a ne vindeca ne îndemna la acesta.

Nu te purta așa ca și când ai avea de trăit mii de ani, că mórtea e deasupra capului; decî cât trăiesci, fi tot-deuna om onest.

Pofta laudei deșartă te mână în cóce și în colo? Cugetă, că cât de iute se scufundă toate în mormântul uitării și că ce abis mare are timpul înaintea ta și și după tine; cât e de „nimic“ lauda omenescă și cât de schimbăcioși (labili) sunt cei ce adî te aplaudă și cât e de mic cercul în care îți aședî mărimea ta. În o di se va stinge și cel ce laudă și cel laudat. Durata vieții omenesci e un moment; viața însăși e un resboiu și un adăpost sau ospetăria a celor ce călătoresc și apoi ceea-ce vine e uitare.

Așa dar, ce ne poate pe noi conduce sigur? Numai un lucru și acela e „filosofia.“ Și ce însemnă a fi „filosof?“ acesta însemnă că se ne ferim sufletul de ori ce rușine și de daună; bucuria și durerea se o învingem, și nimic se nu ne încredem întâmplării; de minciună și fățarie se ne ferim și se nu ne batem capul că cum sunt faptele altora. Tóte evenimentele vieții se ni-le deducem de acolo de unde ni-e originea noastră, dela D-deu și în fine se așteptăm mórtea în liniștea conștiinții!

Se nu scadă zelul și curajul tău, de cumva nu ți-a succes totdeuna de a-ți îndrepta viața după adevăratele principii fundamentale! Te indetulează înse când esperiezi cumcă faptele tale cele mai multe le-ai îndreptat în mod firesc! Dacă tot cursul vieții îți va fi regulat și când vei putea dice la tótă ocasiunea cumcă: „am lucrat după cea mai bună a mea putere,“ atunci poți fi liniștit și ca în tóte nisuințele tale se urmezî astfel, nime nu-ți va putea fi pedeca.

Pamfilu Grapini.

Cântarea României.

—*—

II.

O mamă din România trimite pe fiul seu la luptă.

Întro di de cătră sară,
Când plugarii vin acasă,
Ioan încă vine dară,
Târziu după ce 'noptasă,

Alui mamă, sta la pórtă,
Asceptând fiul cu dor,
Intrebând junimea tótă,
Vin Ion al seu odor?

Chiar atuncea, iată vine,
Ion pre mama lui salută
Mama îl chiamă lângă sine,
Și pre față îl sêrută.

Dicând două deci de ani,
Tu Ioane! ai plinit,
Domnul nostru, la osmani,
Ca sê-i-bată a pornit.

Toți ficiorii merg din țară,
Și la dunăre se strâng,
Și dela noi se gătără,
Audi cum cântă la crâng.

Vin copile și te gată,
Și te du, nu zăbovi,
Lasă plugul astă dată,
Și pre boi, de ai griji.

Că de ai avere mare,
Până țara-i-subjugată,
Numai ai asigurare,
De răpitori nici o dată.

Vin osmanii, și se duc,
Și răpesc averea totă,
Vin tătari, basi bosuc,
Și strigă col dela pörtă.

Sictir, sictir, mēi gheaur
Ad piastrii dela voi,
Și untrând rebelul fur.
Dnce, tôte dela noi,

Er când țara e Salvată,
Din vițel se face bou,
Și nu ai frică vro dată,
De răpire, nici de un ou,

A lupta pentru salvare,
E dor mare, strămoșesc
Splendidă încoronare,
Are statul ostășesc,

Cine mōre pentru țară,
Are falnic monumēt,
Că pre moșii săi, urmară,
Apărând al său pământ.

El e ângerul salvărei,
Și rađem neamului său.
El e farul luminărei.
În întunerecul greu.

Mergi voinice de te luptă,
Lasă plugul se mai stee,
Mergi frânge ori ce redută
Jugul țarei se se ieie

De ai dece rane in piept
Curgând sângele părēu,
Se nu faci pași înderept
Pân va învinge domnul tēu,

Până mâna ta cea dreptă,
Va putea arma purta,
Stinga de ți va fi tăiată,
Mergi la front nu înceta,

Că de vei veni înderept
Sē faci ori ce escusare,
Nu mi mai esti tu ficior drept,
De nu-i-face triumfare.

Aron Boca Velchereanul.

Importanța socială a religiunii.

În zilele noastre, când societatea civilă pare că tot mai mult decade în privința morală, se ivește necesitatea de a tracta despre acea ce cementează, întărește și face ca să prospereze comunitatea civilă, adică despre religie, considerată din punct de vedere social. E necesar — când mintea se întunecă la aparițiunea doctrinelor false — ca toți să fiă convinși despre adevărurile următoare: importanța socială a religiunii e foarte mare; fără religie înțelesă cum se cuvine și practizată cu fidelitate, societatea nu numai nu poate prospera, ci nici nu poate subsista în mod demn de consortiul civil; prin religie societatea omenescă subsistă cu demnitate, prosperază, progresază până la culmea adevăratei civilizațiuni. Nu va fi greu a demonstra aceste adevăruri, dacă vom espune în propria lor lumină cele două concepte ale religiunii și societății, cari comparându-le, vor arăta relațiunile uneia cu cealaltă, și așa se va deduce cu evidență suprema importanța ce o are una față de cealaltă.

I.

În realitate, conceptul religiunii, luat în generalitatea sa, cuprinde în sine totalitatea datorințelor, prin cari omul trebuie să se unescă cu D-đeu, atât cu privire la adevărurile teoretice, prin cari cunoșcem pre D-đeu, cât și cu privire la eserițiul practic al acelor acțiuni prin cari îi dăm omagiul datorit; pentru aceea religie considerată în mod subiectiv e virtutea aceea, prin care omul se dispune cu stabilitate a presta cultul și onorea cuvenită lui D-đeu, pentru excelența sa supremă de creator și domn al universului; și pre când obiectul său formal sau specificatoriu e onorea datorită, ce se păstrează lui D-đeu (S. Thom. Aquin. Sum. Theol. 2. 2, ae p. 81. a. 4.) Dacă așa stă lucrul atunci se vede clar, că religie e atât de esențială și naturală pentru om, pre cât e de evident că omul e creatură rațională, care în virtutea rațiunii sale cunoșce propria sa dependință dela D-đeu, ca dela primul seu principiu, ultimul scop, bunătatea nemărginită, conserva-

torul, provădătorul, legislatorul și supremul răsbunător al dreptății. Fiindcă omul din însăși natura sa e inclinat și mișcat a da onórea proporționată acelora, cari participă în óre-care mod aceste perfecțiuni, cum e de es. părinților, binefăcătorilor, Suveranului; cu mult mai tare el e mișcat și inclinat din aceeași natură rațională a presta onórea datorită lui D-țeu, care în grad eminent conține — și încă în totă plenitudinea lor — aceste și infinite alte perfecțiuni. Din aceste apare, cât de mult greșesc atât cei-ce negă că pentru om religia e o datorință strictă, cât și cei cari o reduc la un instinct orb, ca se nu dicem nimic despre acei rēutăcioși sau ignoranți cari numesc religia: artă sau măiestrie ca și orī-ce altă măiestrie. Și ca se răspndem pe scurt celor de întâiu: óre există vre-o datorință mai strictă ca aceea ce o impune ordul moral când ne demândă se prestăm fiecăruia onórea ce i-se cuvine? E un monstru acel fiu, care nu respectă pe părinții sei, e un nedisciplinat acel militar, care nu onorează pe ducele seu, e un rebel acel supus care nu voesce se dee respectul cuvenit Suveranului. Tóte aceste ni-le propune dictarea naturală a rațiunii, și au fost executate de toți ómenii, cari nu au cădut în vre-un viț, la care se-l fi condus vre-o patimă; și tot acésta rațiune a învățat tot-déuna și învață, că se datoresce o onóre cu mult mai înaltă la o ființă, care e supremul făcătoriu și domn al universului.

Dar chiar în acésta consistă exercițiul religiei. Așadară a nega datorința strictă ce o are omul de a practisa religia e tot atâta cât a scóte din fundamentele sale tot edificiul moralității.

II.

Aici se manifestă vacuitatea și ridicolitatea acelora, cari combătând din răspuțeri religia, voesc se apară în mod hipocrit religioși dicând, că trebuie să se propage și practizeze *religia datorinței*. Dar ce e acésta religie a datorinței, când însăși datorința e aceea ce ne obligă a practisa religia? Intrebăm pe aceștia cum își esplică ei propozițiunea: *omul trebuie se practizeze religia dato-*

rinței. Sau sub cuvântul *datorința* înțeleg ei cauza eficientă a orī-cărei obligațiuni, adecă D-țeu, supremul legislator, care a imprimat în inimile noastre legea morală și în acest sens dic obscur aceea-ce clar dic ar suna așa: *omul trebuie se practizeze religia prin care se onorează adevăratul D-țeu*. Sau înțeleg sub *datorința* ideea abstractă a obligațiunii morale, escludând adevăratul obiect, la care trebuie să se îndrepte actele religioase și în acest sens propozițiunea lor nu dic nimic, și încă ce e mai rău, conduce la impietate. *Nu dic nimic*, pentru că ideea abstractă a datorinței nu e un ce real, ci un conțept al minții noastre și cultul unei idei abstracte ar fi cultul unei ființe ce nu există.

Inse fiind că datorința împórtă o relațiune între doue ființe dotate de intelect și voință, datorința înțelēsă în modul acesta nu ar fi adevărată adevărința și pentru aceea a mărturisi în acest sens religia datorinței ar fi a profesa religia nulității, ceea-ce însemnă a nu fi de nici o religie. Din care causă cu tot dreptul am dic, că sentința adversarilor înțelēsă în acest sens *conduce la impietate*, pentru că impiu e acela, care negă obligațiunea de a onora prin religie pe adevăratul D-țeu, afirmând obligațiunea chimerică a unei religii ce e o nulitate. Fundamentul adevărat al moralității și al datorinței consistă în a cunoște aceea-ce lumina rațiunii neobscurate de patimi morbóse ne manifestēsă că există, adecă o ființă supremă, fórte perfectă, făcătoriu universului, legislatorul suveran răsbunătorul justiției căruia fiecare creatură rațională îi datoresce ascultare, respect și ubire, a căui lege imprimată în inima noastră e superióră față cu orī-ce lege omenescă, nici póte să se înfrângă prin vre-o putere omenescă, nici nuse schimbă schimbându-se circumstanțele sau timpurile, a căruia autoritate dă vigóre la orī ce altă autoritate, căci orī-ce autoritate e o participațiune din autoritatea divină, a căruia putere nime nu o póte incunjura, a căruia justiție negreșit va premia pe cei bunți și va pedepsi pe cei răi. Aceste sunt adevăratele baze ale datorinței și ale moralei, cu aceste stă în legătură religia cea adevărată.

(Va urma.)

I-ȚI MAI ADUCI AMINTE?

*I-ți mai aduci aminte dragă
De vremea când eram copil,
Pe când în pepturile noastre
Aveam aceleși doruri vii?*

*Tu suspinau și eu cu doru-mi
Înțelegam suspinul tău,
Înțelegam, căci tot de-aceea
Oftam adeseori și eu.*

*De te uitați la mine scumpă
Înțelegam ce-aveai să-mi spui
Și nu-mi spuneai, căci ochisori-mi
Destăinuiau că pricepui.*

*Nemica nu eră ce 'n cale
Să ne fi stat se nu iubim!
Amorul stă 'ntre noi în pace,
Cum stă în cer un Serafim...*

*De câte ori mi-aduc aminte
De-acele timpuri — plâng amar,
Plâng, căci doriau să fină vécuri
Acele vremi — dar înzădar!*

Aurel

Recepte.

Scaldă dezvoltativă fotografică (nouă.)

O scaldă dezvoltativă cu ajutorul căreia obținem negative mai clare și mai tari se face (după Cousiu) după receptul următor:

Natrium sulfuric, (liber de apă)	110 gr.
Soluțiune concentrată de Natrium carbonic	10 cem.
Hidrochinon	10 gr.
Soluțiune (10%) de Bronicalium	5 picuri.
Apă destilată	1000 gr.

Înainte de a pune în această placă sensibilă espuse, adaugem câțiva picuri din următoarea soluțiune:

Iodkalium	20 gr.
Iod	5 gr.
Aqua destill.	1000 gr.

Acesta este receptul cel mai nou.

Nițu.

Clei bun pentru celluloid, os, etc.

Celluloidul se poate clei cu următoarea soluțiune:

Schellack	2 părți.
Spirit de camphor	3 „
Alkohol	4 „

Cu acesta poți clei celluloidul și pe lemn, fer, ori alte corpuri.

(Chimist.)

Leac de casă contra tusei.

Un leac ieftin și eficient *contra tusei* se găsește în fiecare casă. Ia o citră, taie-o în două și storce-i tot sucul în un pahar sau o fîngie. Ia apă clocotind, cam $\frac{1}{2}$ litră și tornă pe acest suc de citră. Adaugă apoi atâta miere de stup, pe cât de dulce îți place și bea pe di cât de des. În 2—3 zile ești mântuit de ea.

(R. S.)

Unsore bună pentru osii.

Unsore bună de *uns osiile carilor* se poate pregăti ușor. *Iarna* folosește ulei de lemn, în care mesteci puțin graphit. Înainte de a unge osia mestecă-l bine. *Vara* ia o parte ulei de lemn și o parte seu de vită topit bine, la acesta adaugă puțin graphit, dar nu pune mult căci atunci e rău. Unsoreă aceasta e foarte bună și

te asigur, că e cu 50 procente mai ieftină ca ori care alta. Când ungi carul, folosește numai foarte puțină, adică: unge osiile numai de abia.

(Fd—be)

Ceva despre turtărit.

Sub acest titlu am scris în numerii 3 și 4 a „Revistei Ilustrate“ la secția „Amatorul pe toate terenele,“ o scurtă îndrumare despre facerea turtelor, cu care ocaziune am promis de a publica în unul din numerii următorii ai „Revistei Ilustrate“ și unele recepte pentru pregătirea a mai multor felii de turte.

Las se urmeze dar acele recepte, dintre cari „Amatorul“ își va alege acelea pe cari îi vor conveni și-i vor plăcea mai bine.

I.

Se ia o cantitate de aluat de miere prelucrat cu potașă după cum vom arăta mai la vale și dacă proba e bună se adaugă tot la 5 chilograme aluat câte $33\frac{1}{3}$ gr. scorțișoră pisată și 25 grame esență de garofe (Dianthus-Nelken) precum și 66 gr. piment.

Se măsură aluatul puindu-se tot câte un chilogram într-o parte, părțile aceste apoi iară se subimpart în alte părți mai mici și egale în formă rotundă ori lungăreță, corespunzătoare tipului (tavei) în care se pun.

Se presară cu simburii de mandulă curățită și se șmălțuesc cu șmalț de colorare brună.

II.

Se pregătește un aluat de $1\frac{1}{2}$ chilogram făină, 1 chilogram zăchar, $\frac{3}{4}$ litră miere, 625 gr. mandule, $\frac{1}{2}$ pahar vinars, $33\frac{1}{3}$ gr. nucă muscată, esență de garofe, coriandru, scorțișoră, 125 gr. suc de lămâie și coji de portocale.

III.

Se pregătește un aluat din 1 chilogram miere, 500 gr. mandule, 125—375 gr. coji de portocale, 125—250 gr. suc de lămâie, $33\frac{1}{3}$ gr. coriandru, $33\frac{1}{3}$ gr. esență de garofe, $33\frac{1}{3}$ gr. scorțișoră, $33\frac{1}{3}$ potașă, ceva vinars și $\frac{1}{2}$ chilgr. făină.

După 8 ore aluatul se cocce în forme și apoi se șmălțuesc cu zăhar și se pune să se usce.

IV.

La 5 chilograme aluat cu miere se frământă $83\frac{1}{2}$ grame scorțișoră, 50 gr. esență de garofe și 50 gr. mandule dumnicat.

După cocere li-se dă o șmălțuire albă.

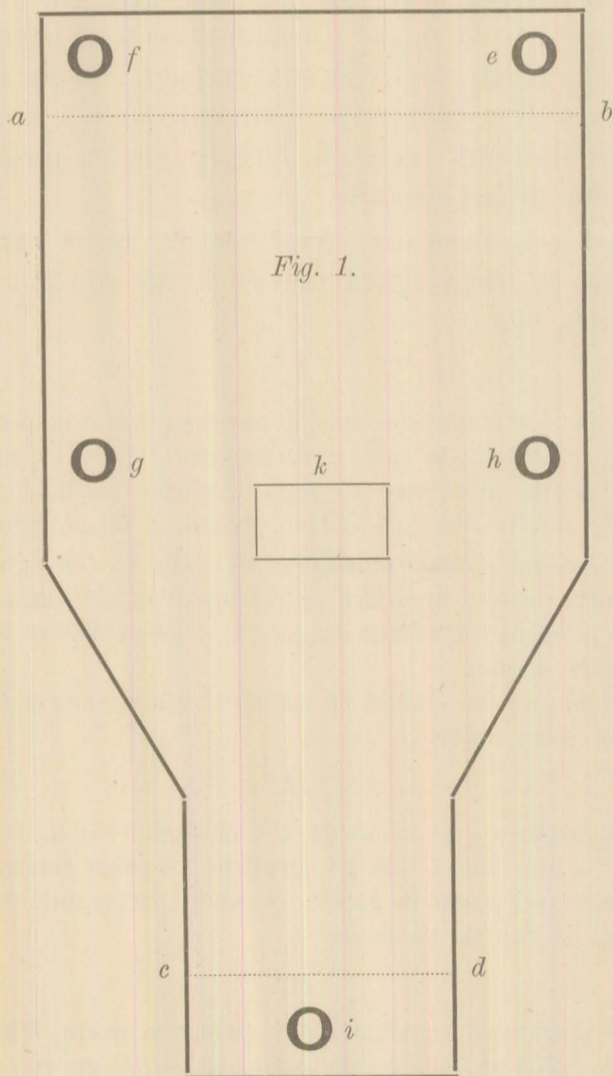
V.

2	chilogr.	miere.
2	"	făină.
375	grame	mandule.
$16\frac{2}{3}$	"	cuişore.
$16\frac{2}{3}$	"	scorţişoră,
$16\frac{2}{3}$	"	cardamóme.
$33\frac{1}{2}$	"	Piment.
$33\frac{1}{3}$	"	potaşă..

Turtele pregătite după acest recept, după coccere le punem să se recescă apoi le cufundăm în apă rece și le punem în cuptor la căldură ca să se usce, ori le obducem mai întâiu cu un decoct din 1 litră de bere, $133\frac{1}{3}$ gr. zahar, 50 gr. făină de înăsprélă și apoi le uscăm în cuptor.

VI.

$1\frac{1}{2}$	parte	aluat cu miere
$2\frac{1}{2}$	chilogr.	aluat cu zahar.
$1\frac{1}{2}$	"	mandule dumnicate.
375	gr.	citronat.
500	"	coji de portocale.
$166\frac{2}{3}$	"	scorţişoră.
50	"	cuişore și
$16\frac{2}{3}$	"	cardaomóme sdrobite.

VII.

În una litră de miere se pun 3 dl. apă și puține cuişore, o ferbă puțin, o pui să se stimpere, apoi la 1 litră făină pui de 4—5 cr. salicali și potaşă (se capătă în apotecă) mestecî cu 3—4 ouă și apoi cu sirupul, pui atăta făină cât se recere ca se ai un aluat vîrtor ca turta de tăieței.

Aluatul se frămîntă bine, se întinde pe culpător în grosimea unei dungî de cuțit, se taie farme și se pune în o tipsie la căl-

dură astupată cu o față de masă împăturită, până ce dospesce, de se ridică, apoi se bagă în cuptor spre a se cóce.

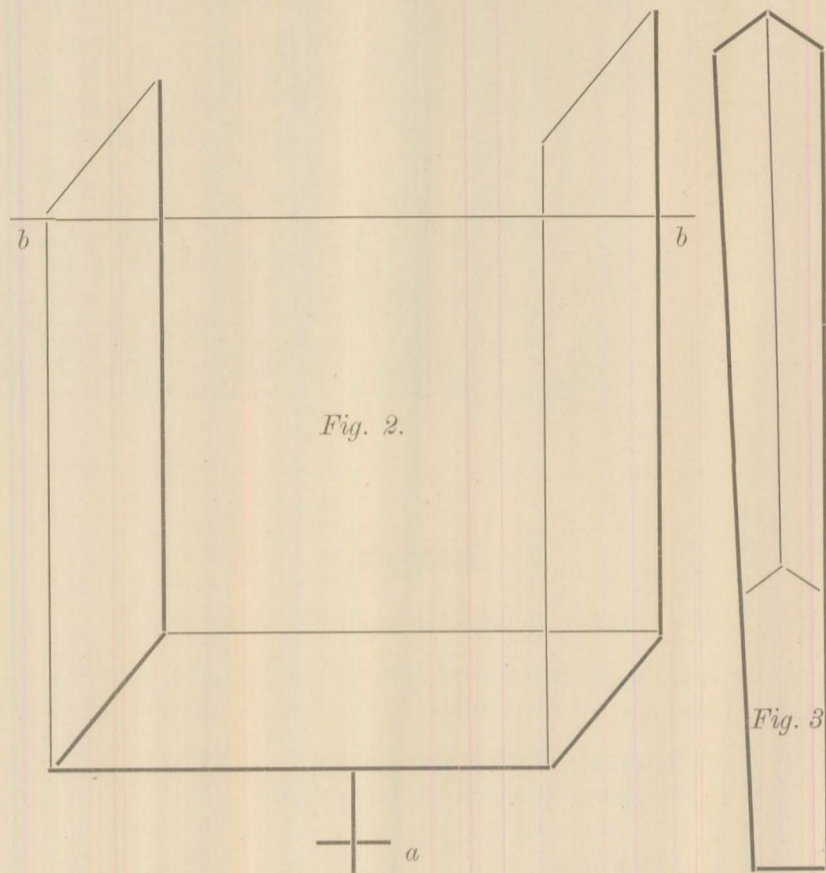

Fig. 3

VIII.

500	gr.	zahar.
$\frac{1}{3}$	litră	abă ori lapte fert.
625	gr.	făină.

Bine mestecate la olaltă se lasă se dospescă câteva ore apoi se pune:

$16\frac{2}{3}$	gr.	scorţişoră.
$8\frac{1}{2}$	"	cuişore.
$8\frac{1}{3}$	"	cardamóme.
4		gălbănuşuri de ouă și
$8\frac{1}{3}$	gr.	potaşă topită în apă.

IX.

(Alune pentru copii.)

Se face un aluat din $2\frac{1}{2}$ chilograme sirup, $3\frac{1}{2}$ chilograme făină, la care după ce a dospit câteva ore se adaugă 66 grame potaşă cu aromate, sau 8 ouă, 1 chilogram zahar, 1 chilogram făină și aromate.

X.

2	chilograme	sirup.
2	"	aluat cu miere.

Frămîntăle aceste două la olaltă și adaugă $66\frac{2}{3}$ grame potaşă și apoi iar le frămîntă bine.

În urmă fă un aluat din 250 gr. unt sărat, 250 gr. făină, mestecă la acestea $16\frac{2}{3}$ gr. scorţişoră, $16\frac{2}{3}$ gr. cuişore, frămîntă bine apoi ambe aceste aluaturî la olaltă, le aşeză în forme lungărețe și le cóce repede în ferbințelă mare.

XI.

Șmalț alb pentru turte.

Se cerne printr'o sătă desă zahar alb ori melisă (Meliszucker) și-l batem acesta cu 24—28 albuşuri de oue, în care se nu fie nici un pic de gălbenuș, punem din când în când în decursul batrei 3—4 linguri oțet tare, spre a se face masa albă frumos,

adauge apoi la acesta atâta apă, încât să se pótă mesteca în ea 625—750 grame, ma la turte mai de rând și până la 1 chilogram înăsprélă.

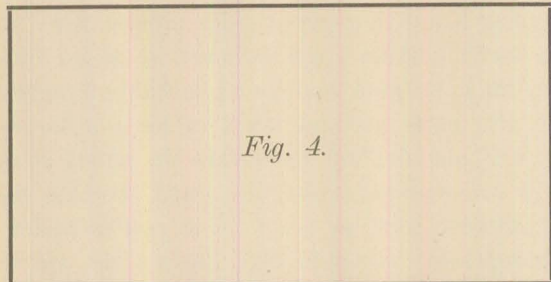

Fig. 4.

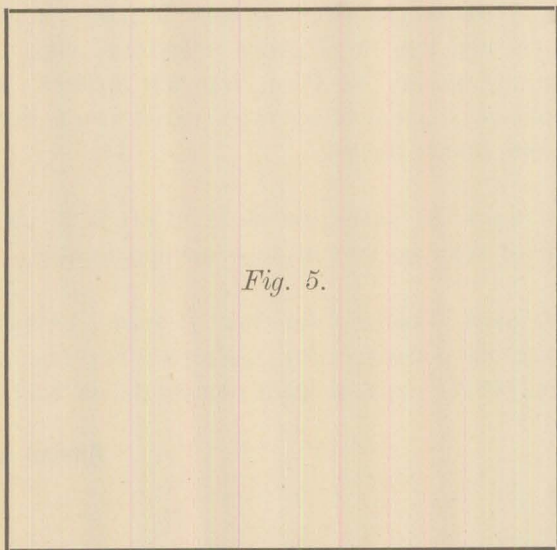

Fig. 5.

Șmalț brun.

125 gr. gumi arabic se disolvă în $\frac{1}{2}$ litră apă orî bere, se adauge apoi 66 $\frac{2}{3}$ gr. zăhar și se obduc turtele în stare căldicică cu acesta mixtură, se pun în cuptor ca să se usce și apoi se păstréză într'un loc zvântat ca se nu se moie.

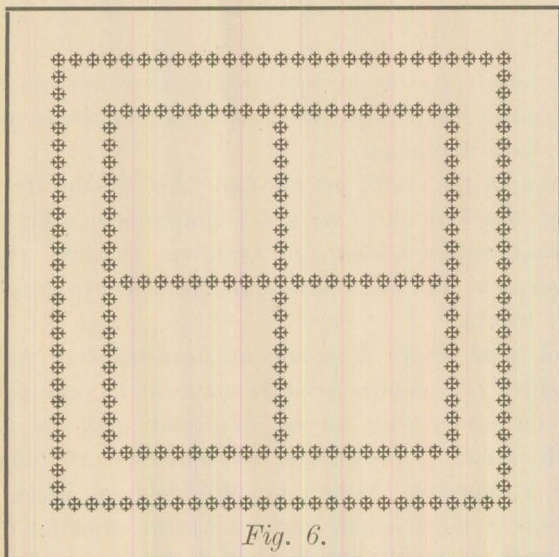

Fig. 6.

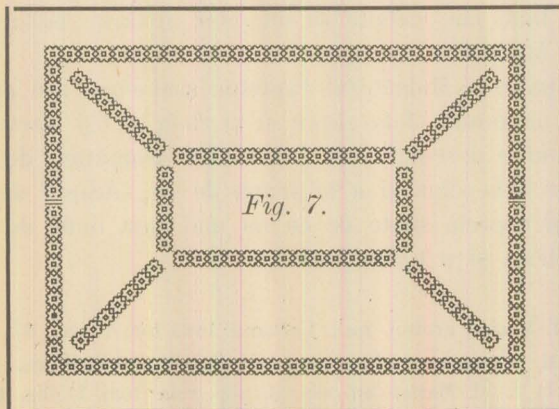

Fig. 7.

Pregătirea aluatului de turte pentru cócere.

Aluatul pregătit după descrierea din numerii 3 și 4 se păstréză la un loc răcoros.

Când voim a cóce turte, luăm o cantitate de cât avem trebuintă și încă de cu séra o aducem în casă' ca peste nópte stând aluatul la căldură să se móie spre a se putea lucra mai bine.

Aluatul se pune pe culpător inșe nicî când mai mult ca de 20 chilograme de-odată nu, pentru ca să se pótă frământa mai bine.

Dacă e prea vèrtos se mai móie cu apă de zăhar.

Se adauge apoi tot la 500 gr. aluat frământat cu miere orî cu sirup, 2 $\frac{1}{2}$ gr. potășă, iar la aluatul frământat cu zăhar tot la 500 gr. aluat câte 8 $\frac{1}{3}$ amoniac și se mestecă apoi cu ingredientele din rețetele de mai sus, pe carî voim a le alege.

Requisite de lipsă la facerea turtelor.

La facerea turtelor avem lipsă de următoarele requisite:

1. *Culpătorul*. Acesta are forma ce se vede în *fig. 1.*, făcut din lemn de stăjar în grosime de 5 cm., în lungime de 1.42 cm., și în lățime la *a--b* de 70 cm. iar la *c--d* 35 cm.

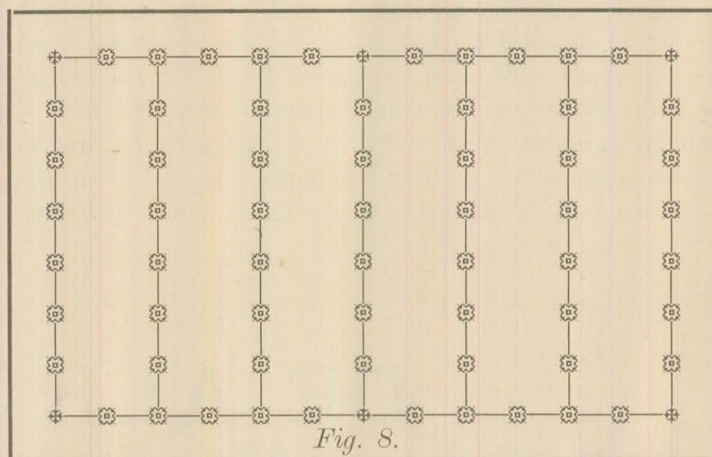

Fig. 8.

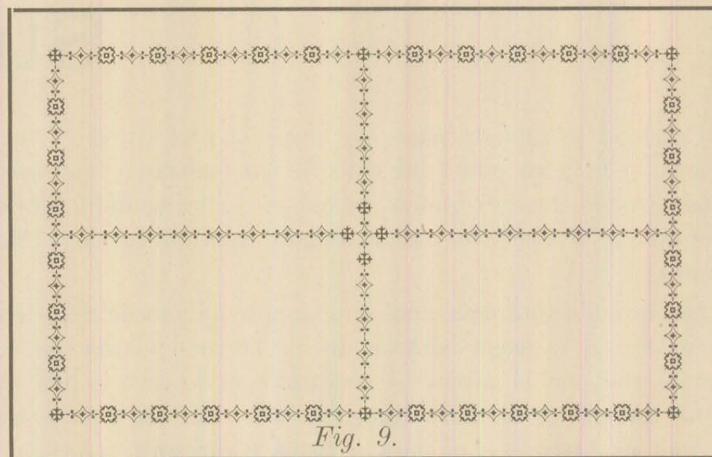

Fig. 9.

La punctele *e, f, g, h* și *i* sunt înțepenite picióre de lemn lungi de 42 cm. și aședat plecate înafară în partea de desupt.

La punctul *k*. culpătorul are o gaură, în care se înțepenesce o furculiță de fer ce se vede în *fig. 2.* Acesta furculiță la partea de desupt *a)* este provădută cu un șurub spre a se putea bine înțepeni în culpător.

În partea superióră a furculiței la *b)* este un cuiu, în care se înțepenesce lemnul (frământătorul) din *fig. 3.* (acesta se folosesce la frământarea aluatului de pe culpător în modul cum se folosesce melița la lucratul cănepei numai cât aici lucră doi ómenî unul împinge aluatul sub frământător, celalalt ridică și apasă frământătorul de atâtea orî, până până când aluatul e așa de bine frământat, încât tăindu-l cu cuțitul nu se observă nicî un boboloț în aluat.)

Frământătorul trebuie se fie cu 1.42 cm. mai lung decât culpătorul, făcut din lemn tare în grosime de 8 cm., pe una lature lat iar în cealaltă parte în formă prismatică.

2. *Formele de turte.* Acestea se pregătesc din lemn tare de fag, paltin ori cireș, în care se scobesc în adâncime de 1½ cm. diferite figuri după receșințe în formă pătrată, lungăreț, rotundă ori forma inimii etc. vezi figurile: 4, 5, 6, 7, 8 și 9.

3. *Tipsii (tave) de tinichia (pleu) pentru cocere.* Acestea au gardini de 2, 4 și 7 cm.

4. *Coveți de diferite mărimi.*

5. *Căldări de aramă în mărimi diverse.*

6. *Sucitoare.*

7. *Diverse sâte și cuțite etc.*

I. B.

Său bun pentru alții e numai acela, ce-l pregătește însuși omul, la el acasă din său de vită. Cumpără dela măcelar său curat și-l topesce încet, ca se nu se prăjască de loc. Firesce că seul trebuie tăiat mărunt înainte de a-l pune la foc.

Alifie pentru rane. Se topesc împreună (fără a le fierbe) până se amestecă bine: 10 deca ceară curată, 7 deca colofoniu, 4 deca ulei de in curat și 4 deca său de vită.

Alifie sau flastru englezesc. Se pune 80 gr. beșică de morun tăiată mărunt în 1500 gr. apă destilată (din apotecă) și se ține d'amoie ca la 24 ore. Apoi se topesc beșica de morun puind'o la foc puțin dimpreună cu apa, în care a stat. Se mai adaugă încă 80 gr. spirt de vin de cel tare și 6 gr. glicerin. Apoi se strecură și se unge cu ea un petec de mătăasă ca de 10 cm. de lung și de lat. La cas de trebuință, tăiem din el câte o bucățică.

Pentru turisti și amici de sport. După rapoartele primite pe deplin autentice se întrebuițeză de mult timp încoco de partea turistilor cercași și a amicilor de sport înainte și după mersuri încordate cu cel mai bun succes *fluidul de podagră alui Kwizda*, Fluidul de podagră alui Kwizda poșede, precum ni-se împărtășesce calitatea, a întări nervele corpului omenesc și a-i face rezistența mai durabilă, încât se pôtă învinge cu ușoritate strapațele cele mai mari. Pe de altă parte procură acest mijloc părților amorțite ale musculaturei cea mai deplină restaurare de puteri și delatură orice cbotelă și ori-ce dureri, obvenite după strapațele mari. Pentru acei, cari călătoresc mult pe jos, cât și pentru amicii de sport, are acesta îndegetare, obvenita dela bărbați de specialitate, cea mai mare însămnătate.

Picuri în contra durerii de măsele. Topesc 2 părți mastic (mastix) de cel mai bun în 7 grame cloroform, după aceea mai adaugă 2 grame balsam de Peru, toate din apotecă. Törnă 2—3 picuri pe bumbac și pune în gămoșia măselei ce te dore. Durerea are se înceteze numai de cât.

Pentru negei. Se picătorese de 2—3 ori la zi cu acid salitric. Spre acest scop ne servim de o aștiută ascuțită.

Apă de gură. Cognacul ba chiar și spirtul ordinar lungit cu apă, e tot atât de potrivit pentru spălarea gurei (dar nu și a gâtlanui!) ca și ori-care apă de gură cumpărată cu banii grei.

Amicul poporului.

DE ALE POPORULUI.

Strigoii.

Prințend înainte de pașei un șerpe să-ți tai capul cu un ban de argint, și în gură puneți un cățel de aiu (usturoiu), îngrópă-l, și crescând frunze din aiu puneți în pălărie și urcându-te séra când vine ciurda în o salcă veți vedea strigoii călărind pe vaci. (Mureș-Sâncraiu).

Sau cu o plăcintă dela anul nou urcă-te în séra de Sên-Georgiu în un arbore și te leagă sdravén de el. Trecând ciurda pe acolo, strigoii te véd, vin la arbore și scutură, apoi se urcă la tine îți cer plăcinta. Să aibi grije să le ajungă la toți căci alt cum e vai de tine. Apoi se scobóră și te lasă în pace (Calvaser).

Sau în Dumineca Floriilor i-ți faci un fluer de salcă, dar așa ca să nu te uiți la el de loc, și-l îngrópi în pamént. La Sên-Georgiu uitându-te prin el veți vedea strigoii călărind pe vaci (Mureș-Sâncraiu).

Sau bei în dimineața de Sên-Girogiu vinars sau apă în care ai băgat câte-va fire de piper și suindute în un arbore veți vedea strigoii (Cichindeal).

Sau în dimineața de Sên-Georgiu înainte de a resări sórele îți faci fluer de salcă fără a te uita la el. Séra privind prin el veți vedea strigoii (Ludișor).

Din aceste câte-va credințe se vede chiar că strigoii sunt mai înversunați la Sên-Georgiu, când și trebuie păđite vitele mai tare de ei. Se folosesc de mai multe mijloce de apărare.

Pe pörtă se pune un ram de măceș (rosa canina) și câte-va fire de leuștean, ghimpii măceșului și mirosul greu a leușteanului au putere de-ai alunga.

La ușa grajdului se pune grapa cu colți în sus, sub ea te

poți ascunde dacă ai voe să veți strigoii cari trec pe acolo. Ușa grajdului se unge cu usturoi (aiu) în coda vacilor se pune aiu, a cărui miros încă îi alungă.

Se intimplă de multe ori că mai ales vacile de odată i-și perd laptele, dar fără de a se aréta simptomele arétate mai sus. Atunci necazul trebuie căutat alt unde-va. Poporul crede atunci că vre-un șerpe a supt vaca la pășune sau acasă în grajd. Omorând șerpele réul încetă.

Strigoii sunt mari dușmani ai nevéstuicilor. Aceste apéra vacile în contra lor, pentru acea Románcele le pun pe grindă în grajd furcă cu caier și fus ca să stee mai mult în locul acela. Iar pielea de șerpe și nevéstuică se foloseșce la mușcăturii sau înflăturii de a ugerului. Asupra laptelui dela oi afară de strigoii mai au putere și cucii aceia, cari au cântat când au fétat ele, și li-l pot lua. Decí ca să nu-și pérde oile laptele la „Ales“ le rescucăiesc. adeca rup un colac în dóue, o parte o mánca cei adunați de față, iar cealaltă să dá oilor în tărițe preste an ca să și păstreze laptele. ¹⁾

Apoi paserea Mulgătorul caprelor asemenea are putere de a lua laptele nu numai dela capre ci și dela oi și vaci încât numai după multe descánțele și cu multe afumături de tămăie o poți depărta dela staul și a te scápa de ea. (Ariesul de pădure) ²⁾

Oile și caprele supte de ea nu mai sunt bune de ținut. De multe ori strică și o turmă întreagă.

¹⁾ S. H. Marian ornitol. rom. Cernauți 1883 tom I. pag. 67—68.

²⁾ At. M. Marienescu „Alesul publ. în Familia a IX Pesta 1873 Nr. 21 pag. 240 cit. la S. Fl. Marian an ornitol. pop. rom. tom. I. dag. 48.

Strigoii pe sămănături și bucate, se pot cunoșce după ce sunt născuți. Atunci mōșă, bētrână pricepută în tō'e, i-i soroceșce să fie pe sămănături, sau bucate, sau peșci etc. căci altcum apoi au putere preste tōte aceste.

Strigoii pe sămănături iau un lepedeu alb în spate și des de dimineată până nu se ia rōua i-l pōrtă peste holda altora până ce să udă de rōuă. Mergēnd la holdele lor i-l store și sămănăturile vor fi frumoșă, marī la spic și pline la grăunț chiar și când sunt anii cei mai slabī. Dar holdele de pe cari au luat rōua sunt „pălitē,” spic mic țepoșat preste tot slabe chiar și când umblă veacurile cele mai bune (Ludișor).

Locuitorii din Mureș-Săncrai cred că în dimineța de Rusale merg strigoii și iau rōua. Venind acasă store lepedeu în o sticlūță, apa o pun bine și când fac pāne picurā de dōue 3 ori în aluat. care creșce vēdēnd cu ochii cum creșce potopul de rāuri sub palpitările prea ferbinți pentru bucuria sosirei primăverii. Din un blid fainā pot face atāta pāne ca alții din o ferdelā.

Strigoii pe bucate se schimbā în brōșce și așa lucrā pentru cāștig. Un om bētrān din jurul Cicindealului ne povesteșce următoarele:

„Odatā îmblateam în șurā cu îmblăciī (mașinile neintroduse fiind și ađi tot cu îmblăciī facem de ale guri). Cātrā sērā pe când voiam să vētur iacă o brōscā vine sārind greoi apucā un fir sau dōue de grāu și se departā. Nu preste mult vine a dōua, a treia órā. Am priceput că e strigoiu. Când a venit a 4-a órā am prins-o și am legat-o strēns de cōrnele unui furcoiu apoi mi-am contiunat lucrul cu linișcea obiēnuitā. După ce am gātāt de vēturat și am luat grāul de pe arie am eliberat și brōsca. De abia se mai putea mișca. O petrecui cu ochii. Dispāru în curtea de peste Drum. A dōua đī dimineța vine o copiliță și chiamā pe preot să spovedēscā pe bunicā-sa că e morbōsā de mōrte. A mărturisit-o și la câte-va đile a murit. Unii povesteau că a fost strigōie pe bucate.”

Strigoii pe vite. Hotāriți încă din fașe pe ce să fie strigoii, după mōrtea lor încep să mōrā vitele, din ținutul întreg. Dacă s'a presupus despre cineva că a fost strigoiu pe vite i-l împung cu fiară ca să-i iasā puterea de a strica (Vețel-Banat sau i-l îngropā cu fața în jos. Mai de mult îi și desgrōpau și-i bāteau până ce-i perdeau puterea de strigoii (Ludișor).

Strigoii pe peșci. Puterea acestora stā în aceea că pot prinde peșci cu mare uīșurință. Intrā în apă, peșci stau nemișcați ca amortiți i-i adunā cu māna și-i bagā în straiță. Strigoii aceștea nu stricā nimenui.

Se întēmplā de sunt întrunite tōte spdeciile aceste într'un singur individ, care e o adevēratā plagā pentru ținutul acela, vin stricā mort stricā și despre unul ca acela se đice, că nu e pēcat se-l omori dacă-l cunoscī.

Strigoiu, strigōie, e și un nume de batjocurā, o poreclā care în povestile poporului să dā mai cu sēmā mamelor meștere, cari umblā în raptul capului se repuie copiii bārbatului seu remași de prima soțiā.

V. Alexandi a scris despre strigoii poesia: Nōptea sfāntului Andreiu. M. Eminescu „Strigoii,” D. Bolintinean Umbra rēsburātōre etc.

Aceștia sunt strigoii poporului simpli ca el. Strigoii aceștia pe đī ce merge pierd tot mai mulți adepti, dar în schimb strigoii civilizați ai spiritismului cuprind teren tot mai mult. Și aici concuringință.

Lāsați strigoii, de ori-ce specie în pace, că de va fi lucrul dela D-đeu, mână omenēscā nu-l va putea nimici, iar de va fi omenesc se va reintōrce de sine în nōptea neființei.

Blaj, în Februarie 1899.

Ioan Maior și Octavian Popa.

(Fine.)

CIMILITURİ

de Teodor A. Bogdan, invēțator în Bistrița.

Am o rochie vinețea
Plină de schintei pe ea.

◆◆

(Cervul și sticle.)

Bumb strălucitor
Pe-un fund de cuptor.

◆◆

(Sorele.)

Am o vacā forfecată
Trupu și 'l bagā 'n poiată
Cōrnele le lasā 'n pōrtā.

◆◆

(Sfēdcervul.)

Am un purcelaș
Și 'ndată 'l ingraș.

◆◆

(Fusul.)

Cine cāntā 'n munte
In hāinițe scurte?

◆◆

(Oie.)

Am o lāduțea
Cu mărgele 'n ea.

◆◆

(Gura cu dinți.)

Am o floricea
Cu bumbac în ea.

◆◆

(Lumina.)

O gōngā strimbā, ferecatā,
Umblā cu gura căscată
Ce-i picā 'n drum, taie 'ndată.

◆◆

(Cosa.)

Când e cald e înroșit
Când e rece e 'negrit.

◆◆

(Cărbunle.)

Roșie 'n vezut
Usturā la gust..

◆◆

(Piperușă.)

In pădure nașce
In pădure creșce
Vine-acasă încālđesce.

◆◆

(Lemnul.)

Cine mere 'n pod ca-un domn
Și nu dā samā la om?

(Frunul.)

Cronica.

„Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român“ își va ținea adunarea generală ordinară în anul acesta la Băile-Herculane, pe zilele 9 și 10 Septembrie st. nou 1900, pe lângă următorul Program.

Ședința I.

Dumineca în 9 Septembrie st. n. 1900 la 11 ore înainte de ameași.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea adunării generale.
2. Constatarea delegaților prezenți.
3. Raport despre activitatea comitetului central în anul expirat.
4. Alegerea comisiunilor:
 - a) pentru examinarea raportului general;
 - b) pentru examinarea rațiociniului pe anul 1899 și a proiectului de buget pentru anul 1901;
 - c) pentru studiarea proiectului de regulament despre înființarea secțiunilor științifice și literare, înaintat spre aprobare;
 - d) pentru înscrierea de membri și încasarea taxelor.
5. Propuneri eventuale.

Ședința II.

Luni în 10 Septembrie st. n. 1900 la 10 ore înainte de ameași.

Ordinea de zi:

1. Rapoartele comisiunilor exmise în ședința primă.
2. Propunere relativ la inactivarea secțiunilor științifice și literare.
3. Fixarea locului pentru proxima adunare generală.
4. Dispozițiuni pentru verificarea proceselor verbale.
5. Închiderea adunării generale.

Disertațiunile se vor ceti în o ședință speșială, ce se va ține Duminecă în 9 Septembrie n. la orele 3 p. m.

Se observă, că eventualele disertațiuni și propuneri au să fie prezentate în scris presiidiului Asociațiunii (în Sibiu, Strada-Morii Nr. 8) cu 8 zile, iar eventualele interpelațiuni cu 3 zile înainte de adunarea generală.

Inteligența română din Teaca va aranja o Petrecere de vară care se va ținea Duminecă, în 26 August st. n. 1900 în sala hotelului „Kirscher“ din loc. Inceputul la 7 ore séra. Prețul de intrare: de persoană singuratică 1 cor. 60 fi. iar de persoană în familie 1 cor. 20 fi. Venitul curat este destinat spre scopuri filantropice. Suprasolvirile marinimóse se primesc cu mulțămită și se vor cuita pe cale diaristică.

Petrecerea de vară aranjată în pavilionul din Ragla la 12 August a fost bine cercetată cu acésta ocaziune sa dat și un concert, la care cântările au fost executate de corul plugarilor români din Șoimuș după următorul program: 1. **Dorule odorule** quartet, cor mixt de: V. Magdu, 2. **Regina Ostrogoșilor** de G. Coșbuc, declamată de d-șóra *Elena Posmușan*. 3. **Đisa badea...** quintet, de C. Musicescu; cor mixt. 4. **Rugămintea din urmă** de G. Coșbuc, declamată de *Teodor Adace*. 5. **Nu-i dreptate...** quartet de G. Dima; cor femeesc. 6. **Pasère nevinovată** (solo) predată de d-șóra *Maria Tanco*. 7. **M'aș mărita** tertet, de C. Popovic. 8. **Nevasta, care iubesc** sextet, de C. Musicescu. 9. **Nasul**, monolog de I. Fodor; predat de *Ionică Groze*. 10. **Brăul popilor** quartet, cor mixt cu solo de C. Musicescu. 11. **Cuvânt de închidere**, rostit de președintele d-l *Teodor Șimon*.

Concertul a reusit preste așteptare de bine.

Hymen. Valeria Veturia Coșbuc și Panteleimon Zagrai, teolog abs., își vor celebra cununia lor la 30 August în biserica gr.-cat. din Leșiu.

Necrolog. Dr. Ioan David, secretar al institutului Albina a răposat la 1/14 August 1900.

Jocurile naționale. Sub acest titlu „România Jună“ din Bucuresci publică un interesent articlu pre care din punct de vedere al interesului general ce trebuie să avem toți românii față de cultivarea jocurilor noastre naționale îl reproducem și noi și-l recomandăm atențiunei lectorilor „Revistei II.“

La ori-ce popor trebuie ca între jocurile așa numite de salon să se afle și câte-va naționale, proprii ale acelu popor, pe lângă cele ce de obicei au ajuns comune tuturor popórelor civilizate. Așa la Englezi, așa la Germani și Frencezi, așa la Spanioli și Italiieni, așa la Unguri și la Sërbi, etc.

Dar la noi Românii?

Streinul care-ar căuta la vre-o petrecere de joc de la noi să observe care ni-s jocurile noastre naționale, proprii ale Românilui, afară de legánata horă n'ar mai afla altele. În schimb va observa, că Românii și Románcele jócă cu multă destoinicie mai tóte jocurile obiceiuite în lumea apusului, tóte streine lor.

Aceasta de sigur nu ne va face laudă în fața streinului obiceiuit ca să găsească lucrurile ca și 'n țeara lui.

Am zis că totuși mai jucăm hora. Intr'adevăr mai tóte petrekerile cu joc ale noastre se încep și se sfirșesc cu hora. Acel însă care a vèzut jucându-se acest joc așa cum trebuie, blând, domol, legánat, jucătorii privind toți unul la altul nu în pământ nici pe dealuri, privind și la o horă jucată prin salónele orașelor s'ar putea întreba: acesta se fie jocul care oglindește întreaga fire blândă a Românilui? — căci așa de detestabil se jócă!

Și așa trebuie să fie căci profesorii și profesórele de dans nu învață pe domnișóre și domnișóri și hora, ș'apoi aceștia din urmă nu prea au ocaziune să se ducă la țeară să vadă o horă frumos încinsă.

Iată dar cum că unicul joc românesc rămas în salónele noastre nu-l cultivăm cum trebuie, tot din neglijența noastră. Ar putea cine-va cere ca să se introducă și alte jocuri naționale prin salónele orașenești așa stind lucrul?

Cam greu!

Și totuși la poporul nostru se găsece jocuri cari fórte bine ar putea înlocui multe jocuri dintre cele „nemțesti“ cari ađi le ținem în cinste în salónele noastre. Ne-am putea încredința despre aceasta pe dată ce am cunóște jocurile noastre românești. Dar veđi tocmai aci zace rëul; nu le cunóscem și nici nu ne interesăm a le cunóscce.

Nu stă lucrul tot așa cu frații nostri Ardeleni și Bucovineni; ei au vèđut că în popor sunt jocuri destul de frumoșe și alese, cari ar merita a se înălța prin salónele lor, că astă-đi nu e petrecere cu joc unde se nu se jócă jocuri naționale. Au alcătuit chiar din jocurile vománesei un joc, care înlocuesce cu succes quadrilul adus din apus. Ađi cine nu vede prin programele de jocuri: Ardeleana, Murășana, Romana, Călușerul, Bătuta, etc. etc., tot jocuri naționale cari de cari mai frumoșe și alese.

Óre n'ar trebui se ne luăm și noi séma ca se facem ce-au făcut și ce fac dênșii, aducënd în salónele noastre jocurile románesci? Care român de inimă ar răspunde negativ? Se voim numai și se începem. Se nu ne mulțumim numai a privi pe scenele teatrelor câte o trupă de jucători ai jocurilor románesci, ci se le transpunem în casele noastre cu ocazia petrekerilor de joc.

În timpul din urmă la noi s'a popularisat un joc sêrbesc „sërba“ pentru care s'a compus sute de melodii și-l jócă Românii nostri cu foc și îndesat înloc de a juca vr'un brâu ori vre-o oltenescă de ale poporului nostru.

Tóte némurile își iubesc și musica și jocurile naționale; óre numai noi se facem excepție? Se ni-le iubim și noi, se ne jucăm jocurile románesci cu aceeași pasiune bună-óra cu care își jócă Maghiarul și Maghiara csardașul lor.

Caritatea. Pentru caritatea la administrațiunea averilor bisericesci din Șoimuș a mai incurs următoarele sume:

Transport din nr. 5—6	cor. 9 bani	78.
14. Augustin Botian, Săcal	„ 1 „	20.
15. Larion Cuiejdean, Budacul-român	„ — „	44.
16. Dumitru Roșca, Seliște	„ — „	40.
17. Aron Mihăiescu	„ — „	44.
18. Ioan N. Miclea Buzd	„ 1 „	20.
19. Radu Jantea, Șohodol	„ — „	35.
20. Ioan Papiriu Pop, Siciu	„ — „	50.
21. Nistor Feldrehan, econ. Bud.-rom.	„ — „	44.

22. Nicolau Matheiu, Chiheriul-de-sus	„ 2 „	—.
23. Ioan P. Vlad, Saldorf	„ 1 „	—.
24. Ioan Buta, econom Șoimuș	„ — „	44.
25. Victor Baci, econom Șoimuș	„ — „	44.
26. V. D. Baci, econom Șoimuș	„ — „	44.
27. Nastasia Baci, Șoimuș	„ 1 „	20.
28. Nastasia B. născută Moldovan	„ — „	40.
29. Parcalab Stefan lui Michailă	„ — „	44.
Suma	„ 21 „	11.

Vasile Baci,
curator prim bisericesc.

Gâcitură de șach

de *Măriora Vlăsa.*

Se poate deslega după săritura calului.

		Fló-	flo-				
	sar.	în-	desc.	lo-	tul	câmp	
	Ca-	mai	în	rea'n	res-	ce;	
ră-	ua	te-	cu-i	o-	tan	pep-	când
de	nu	ză-	te'n	în	des-	ce;	Al-
	Al-	ro-	ves-	ri-	me-	veș-	
	când	loc	dar	te	Dar	Flo-	
		le	nesc				

DESLEGĂRI DE GÂCITURI.

Marea gâcitră de Șach din nr. 3—4 a mai deslegat bine domnii: Ioan Goron, protopop in Cusdriora; Gregoriu Nistor, preot in Solovestru și Teodor Bogdan, învățătoriu in Bistrița.

Gâcitură de șach din nr. 5—6 „Dorul nevestei“.

„Floriora cea frumoasă
 „Vesteșce dragostosa
 „Căci bărbatul ei iubit
 „La ostire a pornit
 „Se-i mai treacă gând și vaer
 „Ea se pune lângă caer
 „Vre se torea dar nu pote
 „Și se rađamă pre cote
 „Gândurile-i fug departe
 „Din plăceri își face parte
 „Dorul pentru bărbătel
 „Miți-o pörtă tot la el.

A deslegat'o bine dómnele și d-șórele: Leniți Nicola, M. Palatea; Silvia Brinzeu, Ciucuzel; Lucreția Mathe, Chirales; Lucreția Baci, Șoimuș; E. Costantinescu, București; Valeria Costescu, București; P. Tătărescu, Iasi; Elena Lupescu, Constanța; precum și d-nii: Nicolau Coroiu Ponoreanul, Ponorel; Ioan Barna, B.-S.-Miclăuș; Gregoriu Nistor, Solovestru; Georgiu Bujigan, Deliblat; Iuliu Socol, Cianul mare; Ioan N. Popu, Cluj; și Atanasiu Roșca, Delidlat.

Deslegarea locogrifului din nr. 5—6 de Nișu.

Cu *i* se fi dorivei } iubit.
 Când sincer vei iubi;
 Cu *u* îți spune îndată } frumoși.
 Ai ei ochi cum vorfi?

Cu *a* îți spune calea } amorul.
 Ce voi veți urmări,
 Cu *o* însă întiplarea } mórtea.
 De ce no poți scuti.

A deslegat bine dómnele și d-șórele: Leniți Nicola, M. Palatea; P. Tătoreșcu, Iasi; Elena Lupescu, Constanța; domnii: Gregoriu Nistor, Solovestru; Ioan Manolescu, București; V. Pop, Craiova; C. Șerhănescu, Tergu-Vestei.

Deslegarea gâciturii din nr. 7. de Valeriu Vêrv „Ași vrea“.

Ași vrea să cânt in poesie
 A inimilor tainic dor
 Și chiar viața mea pustie
 Și-apoi să mor, să mor, să mor.
 Și a mele țile chinuite
 Și sufletul meu mult iubit
 Și acelea țile fericite
 Le-am avut când te-am iubit
 Și tot cei chin și cei durere
 Și-a lacrimilor trist isvor
 Și tot amarul de sub stele
 Și-apoi să mor, să mor, să mor.

E. L.

A deslegat-o bine dómnele și d-șórele: Geni și Corneli Hanganutz, Borgo-Prund; Silvia Brânđieu, Ciucuzel; E. Negrescu și P. Dumitrache Sandulescu, București; precum și domnii: Ioan Barna, S.-B.-Meiăuș; Iuliu Socol, Cianul-mare.

POSTA * * *

* * * REDACȚIUNEI.

D-lui Ignat Seni, învățător normal in Năsăud. Am primit prețul abonamentului de pe anul curinte și vă mulțămim.

D-lui N. Constantinescu in București. Cărți postale ilustrate după fotografia ce mi-ați trimis vă putem face 500 exemplare cu 25 coróne, vă vine o bucată numai cu 5 bani = 2½ cr.

D-lui Basiliu Vas, preot in Arpașul-inferior. Ți-am espedat a 2-a óră numărul reclamat, trebuie că ai vr'un pretin bun ce-ți scóte gazetele dela postă și uită ca se țile mai deie, de aceea nu le primesci regulat. Poesiile: „Vino rază“ și „E poveste,“ nu se pot publica.

D-lui E. P. Bota in Șard. Mulțămim de cuvintele de incurajare ce ne trimiți pentru scóterea „Revistei“ și in anul al III-lea precum și pentru constatarea progresului ce afirmi că l'ar fi făcut „Revista“ și in ceea-ce privește partea tehnică, după a noastră părere inșe meritul pentru progresul făcut se cuvine mai întâiu energicilor nostri colaboratori, apoi publicului ce ne-a incurajat cu căldurosul sprijin și numai mai pe urmă nóue, — sincere salutări!

D-lui Nicolau Pop in Ghirceiu. Puțină paciință numai și-ți va sosi și ceea-ce aștepti.

D-lui I. P. in N. Cărți postale ilustrate avem și vindem cu 2½ bucată.

D-lui S. V. V. in V. Novelele: „După ani de suferințe“ și „Prima dragoste“ precum și poesii trimise, le-am primit și se vor publica.

D-lui I. A. in C. Trimite abonamentul și vei primi, „Revista“ numai decăt.

D-lui I. C. in S. Numeri 5 și 6, ce i-ai reclamat ți-sa trimis.

PRIMA TIPOGRAFIA ROMÂNEASCĂ
IN
NORD-OSTUL TRANSILVANIEI.

Prin acésta fac cunoscut onoratului public, cumcă am înființat în Șoimuș (comitatul Bistrița-Năsăud) un *stabiliment tipografic* provădut cu cele mai bune *mijlôce tehnice*, aranjat după stilul cel mai nou, cu literile cele mai moderne, unde se primesc spre esecutare :

Tipărituri de bancă,
BILETE DE VISITĂ

Cărți și broșuri,

Foi periodice,

Bilete de logodnă,

Invitări la nuntă,

ANUNȚURI,

Registre,
BILANȚURÎ,

Compturi,
PREȚURÎ-CURENTE

Cuverte,

Bilete de inmormântare,
CIRCULARE.

Cu cele mai moderate prețuri.

Tipografia BACIU, Șoimuș.

Comandele se esecută prompt și cu acuratețea.

Prețurile sunt foarte moderate.

Tipografia BACIU în Șoimuș
(Sajó-Solymos u. p. Nagy-Sajó).

La administrațiunea foiei
„Revista Ilustrată“
în Șoimuș, u. p. Nagy-Sajó
se află de vândare :

Cum se fotografăm? — — — — —	cor. 1.—
Oglinda inimei poezii de G. Bugnariu —	„ —.50
„Revista Ilustrată“ pe anul 1898 ediția de salon — — — — —	„ 10.—
„Revista Ilustrată“ pe anul 1898 ediția porală — — — — —	„ 5.—
„Revista Ilustrată“ pe anul 1898 semes- trul I, elegant compactată — — —	„ 3.—

Portretul metropolitului Șuluțiu pe carton de lucș — — — — —	cor. —.40
Portretul lui George Barițiu pe car- ton de lucș — — — — —	„ —.20
Castelul Peleş tablou pe hârtie de lucș	„ —.30
Novele și schițe de I. P. Reteganul —	„ —.70

Toți acei. cari comandă **tôte opurile de mai sus de-odată**, capătă un scădemânt dela prețul indicat.

Administrațiunea.